

BÁO CÁO THẨM TRA

Về dự thảo Nghị quyết về dự toán ngân sách nhà nước trên địa bàn, thu, chi ngân sách địa phương năm 2024, dự thảo Nghị quyết về phê chuẩn phân bổ ngân sách địa phương năm 2024; Báo cáo tình hình ước thực hiện ngân sách nhà nước năm 2023 và dự toán ngân sách nhà nước năm 2024; Báo cáo Kế hoạch tài chính - ngân sách nhà nước 03 năm 2024-2026; Báo cáo Kế hoạch tài chính năm 2024 của các Quỹ tài chính nhà nước ngoài ngân sách do tỉnh quản lý
(Trình Kỳ họp thứ 10 HĐND tỉnh)

Căn cứ Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2015, thực hiện sự phân công của Thường trực HĐND tỉnh, Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh tổ chức họp thẩm tra các nội dung trình tại Kỳ họp thứ 10 HĐND tỉnh khoá X:

- Báo cáo số 558/BC-UBND ngày 24/11/2023 của UBND tỉnh về tình hình ước thực hiện ngân sách nhà nước (NSNN) năm 2023 và dự toán NSNN năm 2024;

- Tờ trình số 3856/TTr-UBND ngày 24/11/2023 của UBND tỉnh về phương án phân bổ ngân sách địa phương năm 2024;

- Báo cáo số 554/BC-UBND ngày 24/11/2023 của UBND tỉnh về Kế hoạch tài chính - ngân sách nhà nước 03 năm 2024-2026;

- Báo cáo số 555/BC-UBND ngày 24/11/2023 của UBND tỉnh về tình hình thực hiện kế hoạch tài chính năm 2023 và dự kiến kế hoạch tài chính năm 2024 của các Quỹ tài chính nhà nước ngoài ngân sách do tỉnh quản lý.

Qua xem xét các nội dung trình, ý kiến thảo luận của các thành viên Ban và đại biểu tham dự họp thẩm tra, Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh báo cáo kết quả thẩm tra như sau:

1. Sự cần thiết và thẩm quyền ban hành Nghị quyết

Để việc triển khai thực hiện ngân sách các cấp năm 2024 trên địa bàn tỉnh được chặt chẽ, kịp thời, đảm bảo theo quy định Luật Ngân sách nhà nước năm 2015 và theo mục tiêu yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội của địa phương, căn cứ khoản 1 và 2 Điều 30 Luật Ngân sách nhà nước năm 2015, việc UBND tỉnh xây dựng và trình HĐND tỉnh thông qua Nghị quyết về dự toán ngân sách nhà nước trên địa bàn và Nghị quyết về phương án phân bổ ngân sách địa phương năm 2024 là cần thiết, đúng thẩm quyền, đảm bảo việc sử dụng ngân sách có hiệu quả, tiết kiệm, phù hợp với chủ trương, chính sách pháp luật của nhà nước.

2. Về nội dung dự thảo Nghị quyết

2.1. Về tình hình ước thực hiện NSNN năm 2023

Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh cơ bản thống nhất báo cáo tình hình ước thực hiện thu NSNN năm 2023. Năm 2023, mặc dù dịch bệnh Covid-19 đã được kiểm soát tốt, tuy nhiên kinh tế tỉnh phải tiếp tục đối mặt với những khó khăn do ảnh hưởng của tình hình lạm phát kinh tế thế giới và cuộc xung đột giữa Nga và Ukraine làm chi phí sản xuất tăng lên, thị trường bất động sản thì trầm lắng, dịch bệnh trên người, cây trồng và vật nuôi trên địa bàn tỉnh diễn biến phức tạp, việc thực hiện một số chính sách miễn, giảm, gia hạn nộp thuế của Chính phủ trong năm 2023 đã làm ảnh hưởng các nguồn thu ngân sách của tỉnh. Nhưng, với sự quyết tâm, nỗ lực của cả hệ thống chính trị, UBND tỉnh, các cấp, các ngành trong quản lý, điều hành ngân sách, sự ủng hộ, chia sẻ, đoàn kết, thống nhất của doanh nghiệp, người dân, qua đó tổng thu ngân sách nhà nước trên địa bàn tỉnh ước thực hiện năm 2023 đạt 100% dự toán, trong đó thu nội địa đạt 100% dự toán, với 09/15 khoản thu đạt từ 100% trở lên so với dự toán và 7/9 huyện, thị xã hoàn thành và vượt dự toán HĐND tỉnh giao; ước thực hiện chi ngân sách năm 2023 đạt 116,0% dự toán (tăng 16,0%), chi ngân sách đảm bảo chặt chẽ theo đúng tiêu chuẩn, định mức, chế độ quy định, đảm bảo các nhiệm vụ chi quản lý nhà nước, ưu tiên chi an sinh xã hội, chi đầu tư phát triển được tăng cường, nhất là hạ tầng giao thông, quan tâm thực hiện giải ngân kinh phí chi chuyển nguồn của các năm trước chuyển sang.

Bên cạnh những kết quả đạt được, ước thực hiện NSNN 2023 vẫn còn những khó khăn, hạn chế: Còn 06/15 khoản thu chưa đạt so với dự toán; việc khai thác các khoản thu từ việc sắp xếp nhà, đất theo Nghị định số 167/2017/NĐ-CP ngày 31/12/2017 của Chính phủ thực hiện còn khó khăn, do không có đơn vị tham gia đấu giá; các khoản chi đầu tư phát triển tuy đạt và vượt dự toán, nhưng chủ yếu giải ngân nguồn vốn từ chuyển nguồn năm 2022.

2.2. Về dự toán NSNN và phương án phân bổ ngân sách địa phương năm 2024

Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh cơ bản thống nhất với dự toán NSNN và phương án phân bổ ngân sách địa phương năm 2024 trình tại kỳ họp với một số nội dung:

- Dự toán thu ngân sách nhà nước năm 2024 là 11.100 tỷ đồng, tăng 0,9% so với dự toán và ước thực hiện năm 2023 và tăng 170 tỷ đồng so với Trung ương giao, gồm:

+ Thu nội địa: 9.900 tỷ đồng, tăng so với số Trung ương giao là 70 tỷ đồng¹.

+ Thu xuất nhập khẩu: 1.200 tỷ đồng, tăng so với số Trung ương giao là 100 tỷ đồng.

- Dự toán thu ngân sách địa phương năm 2024 là 11.158,5 tỷ đồng, trong đó thu cân đối ngân sách địa phương (NSDP) là 9.531,4 tỷ đồng; thu ngân sách Trung ương bổ sung các chương trình mục tiêu, nhiệm vụ là 870,5 tỷ đồng.

¹ Gồm: tăng thu tiền sử dụng đất 50 tỷ đồng và tăng thu từ xổ số kiến thiết 20 tỷ đồng.

- Dự toán chi ngân sách địa phương năm 2024 là 11.169,6 tỷ đồng, bằng dự toán năm 2023. Trong đó: Chi cân đối NSDP là 10.299,1 tỷ đồng, bao gồm chi đầu tư phát triển 3.350,1 tỷ đồng chiếm tỷ trọng 34,3% (tăng 76,1 tỷ đồng so với dự toán Trung ương giao²), chi thường xuyên 6,544,9 tỷ đồng chiếm tỷ trọng 63,5% (giảm 17,7 tỷ đồng so với dự toán Trung ương giao để phân bổ tăng chi dự phòng đảm bảo tỷ lệ theo quy định); chi các chương trình mục tiêu, nhiệm vụ là 870,5 tỷ đồng.

- Bội chi ngân sách địa phương năm 2024: 11,1 tỷ đồng.

- Chi trả nợ gốc của ngân sách địa phương năm 2024 là 6,2 tỷ đồng, bố trí từ nguồn tăng thu, tiết kiệm chi, kết dư năm 2023.

Nhìn chung, dự toán thu chi ngân sách nhà nước và phương án phân bổ ngân sách địa phương năm 2024 được xây dựng trên cơ sở đánh giá kết quả ước thực hiện dự toán ngân sách năm 2023, mục tiêu, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội của địa phương, trong đó có tiếp thu kiến nghị của Kiểm toán nhà nước bổ sung Quỹ Bảo vệ môi trường từ nguồn thu phí bảo vệ môi trường đối với nước thải công nghiệp theo quy định tại khoản 3 Điều 9 Nghị định số 53/2020/NĐ-CP và dự báo nền kinh tế tỉnh Tây Ninh còn nhiều khó khăn do ảnh hưởng diễn biến phức tạp của tình hình thế giới (lạm phát ở các nước, cuộc xung đột giữa Nga và Ukraine, việc tăng lãi suất); dự toán chi ngân sách đảm bảo chặt chẽ, tiết kiệm, đảm bảo nguyên tắc, tiêu chuẩn, định mức phân bổ ngân sách cũng như các chế độ chính sách hiện hành, phân đầu tăng thu để giảm bội chi ngân sách, chi trả nợ lãi vay, chi đầu tư phát triển.

Bên cạnh đó, Ban Kinh tế - Ngân sách có một số ý kiến:

- Dự toán thu nội địa năm 2024 dự kiến tăng 3,1% so dự toán và ước thực hiện năm 2023, điều này sẽ khó hoàn thành chỉ tiêu kế hoạch tài chính 05 năm, cụ thể: khoản thu nội địa từ năm 2021-2024 hiện là 38.614 tỷ đồng, trong khi mục tiêu dự toán thu nội địa trong kế hoạch tài chính 05 năm tại Nghị quyết số 13/NQ-HĐND ngày 01/7/2021 về Kế hoạch tài chính 05 năm giai đoạn 2021-2025 là 58.777 tỷ đồng, như vậy dự toán nguồn thu nội địa 2025 phấn đấu 20.163 tỷ đồng.

- Dự báo thu ngân sách năm 2024 đối mặt nhiều khó khăn, ảnh hưởng đến các nguồn thu và khả năng cân đối ngân sách địa phương, nhất là bố trí kinh phí chi chính sách thu hút, hỗ trợ đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực chất lượng cao, chính sách hỗ trợ công chức, viên chức, nhân viên ngành y tế theo Nghị quyết số 47/2022/NQ-HĐND (dự kiến nhu cầu 134 tỷ đồng, đã bố trí 84 tỷ đồng, còn thiếu nguồn 50 tỷ đồng) và các chính sách khác ban hành thực hiện trong năm 2024.

Năm 2024 là năm thứ tư thực hiện Nghị quyết Đại hội Đại biểu Đảng bộ tỉnh nhiệm kỳ 2020-2025, Kế hoạch kinh tế - xã hội 5 năm giai đoạn 2021-2025 và Kế hoạch tài chính 05 năm giai đoạn 2021-2025 tỉnh Tây Ninh, trước tình hình kinh tế tỉnh còn nhiều khó khăn, dịch bệnh trên người, trên cây trồng, vật nuôi còn diễn biến phức tạp, quy mô kinh tế, năng lực cạnh tranh của tỉnh chưa cao, nguồn

² Tăng chi chủ yếu từ nguồn NSDP 6,1 tỷ đồng (nguồn tăng thu, tiết kiệm chi, kết dư NS 2023 chuyển sang), thu tiền sử dụng đất 50 tỷ đồng, nguồn thu từ xổ số kiến thiết 20 tỷ đồng.

lực đầu tư còn hạn chế, doanh nghiệp, người dân đã bị bào mòn của dịch bệnh Covid-19, việc quản lý, khai thác các nguồn thu từ đất còn hạn chế, điều này áp lực rất lớn đối với việc thực hiện các chỉ tiêu thu, chi ngân sách. Do đó, để thực hiện tốt nhiệm vụ thu, chi ngân sách nhà nước và phương án phân bổ ngân sách năm 2024, Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh cơ bản thống nhất các nhóm giải pháp Ủy ban nhân dân tỉnh đề ra, đồng thời đề nghị UBND tỉnh và các ngành, các cấp cần huy động, phân bổ và sử dụng có hiệu quả các nguồn lực; quản lý, điều hành ngân sách cân chủ động triển khai nhiều giải pháp đẩy mạnh nuôi dưỡng và khai thác có hiệu quả các nguồn thu từ hoạt động sản xuất kinh doanh, thu từ đất để đảm bảo nguồn lực thực hiện các nhiệm vụ đã đề ra, phần đầu hoàn thành dự toán; tiếp tục đẩy mạnh cải cách hành chính, kịp thời tháo gỡ khó khăn, vướng mắc cho doanh nghiệp nhằm thu hút đầu tư, hiện đại hóa gắn liền với sắp xếp lại tổ chức bộ máy, tinh giản biên chế, đổi mới khu vực sự nghiệp công lập, siết chặt kỷ luật, kỷ cương tài chính - ngân sách, triệt để tiết kiệm các nhiệm vụ chi chưa thật sự cần thiết; quan tâm bố trí nguồn bổ sung đầy đủ nguồn cải cách tiền lương; đẩy nhanh tiến độ phân khai và giải ngân vốn đầu tư công và các Chương trình mục tiêu quốc gia đúng quy định.

2.3 Về Báo cáo Kế hoạch tài chính - ngân sách nhà nước 03 năm 2024-2026

* Về kế hoạch tài chính - ngân sách nhà nước 03 năm 2024 - 2026:

Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh cơ bản thống nhất với kế hoạch tài chính - ngân sách nhà nước 03 năm 2024-2026 theo nội dung báo cáo UBND tỉnh, như sau:

- Tổng thu ngân sách nhà nước trên địa bàn 03 năm 2024-2026 là 35.517,6 tỷ đồng, tốc độ tăng bình quân hằng năm là 4,6%, gồm:

+ Thu nội địa: 31.617,6 tỷ đồng, tốc độ tăng bình quân hằng năm là 5,3%, chiếm tỷ trọng 89% so tổng thu ngân sách nhà nước trên địa bàn. Trong đó dự kiến trong 03 năm 2024-2026 thu tiền sử dụng đất 3.350 tỷ đồng, thu từ hoạt động xổ số kiến thiết là 5.970 tỷ đồng, thu từ hoạt động sản xuất kinh doanh, thuế, phí, lệ phí là 21.550,3 tỷ đồng.

+ Thu từ hoạt động xuất, nhập khẩu: 3.900 tỷ đồng, tốc độ tăng bình quân hằng năm là 0%, chiếm tỷ trọng 11% so tổng thu ngân sách nhà nước trên địa bàn.

- Tổng chi ngân sách địa phương 03 năm 2024-2026 là 37.192,3 tỷ đồng, tốc độ tăng bình quân hằng năm là 6,9%. Trong đó dự kiến trong 03 năm 2024-2026 chi đầu tư phát triển là 15.345,8 tỷ đồng, chi thường xuyên là 21.148,7 tỷ đồng.

Nhìn chung, việc lập và xây dựng kế hoạch tài chính ngân sách 03 năm 2024-2026 được xây dựng theo hướng tích cực, kỳ vọng kinh tế phục hồi tương đối tốt nhờ các chính sách ưu đãi (thuế, phí, lệ phí,...), đồng thời bám sát định hướng kế hoạch tài chính - NSNN 05 năm 2021-2025 và dự báo tình hình kinh tế xã hội 03 năm 2024-2026 và tình hình thực hiện các chế độ chính sách trên địa bàn, phù hợp với khả năng thực hiện của địa phương, phản ánh cơ bản các khoản

thu, chi ngân sách nhà nước, các nguyên tắc về cân đối, phân cấp quản lý ngân sách theo quy định của pháp luật.

Tuy nhiên, cơ cấu thu ngân sách chưa vững chắc, tỷ trọng thu ngân sách từ thu xổ số kiến thiết và thu sử dụng đất còn chiếm tỷ trọng tương đối cao trong tổng thu nội địa (29,5%); cơ cấu chi ngân sách gặp nhiều thách thức chủ yếu do nguồn thu cân đối ngân sách còn khó khăn. Đồng thời, với tốc độ tăng thu bình quân hàng năm giai đoạn 2021 - 2025 là 3,1% thì khó đảm bảo mục tiêu kế hoạch tài chính nhà nước 5 năm giai đoạn 2021-2025 (*Theo Nghị quyết số 13/NQ-HĐND ngày 01/7/2021 về kế hoạch tài chính nhà nước 5 năm giai đoạn 2021-2025, tốc độ tăng thu ngân sách nhà nước bình quân hàng năm là 10,3%, tăng 56,9% so với giai đoạn 2016-2002*). Đề nghị UBND tỉnh quan tâm chỉ đạo tập trung huy động đầy đủ, kịp thời mọi nguồn thu trên địa bàn tỉnh, thực hiện tốt các chính sách hỗ trợ, tháo gỡ khó khăn cho doanh nghiệp, thúc đẩy phát triển sản xuất kinh doanh, đẩy mạnh huy động nguồn lực tài chính từ đất, nguồn thu từ phát triển du lịch, từ phí hạ tầng cửa khẩu... phân đấu tăng thu để dành nguồn bổ sung chi đầu tư phát triển; tăng cường huy động, quản lý, phân bổ sử dụng các nguồn lực tài chính trong xã hội hiệu quả.

* Về kế hoạch vay, trả nợ ngân sách địa phương năm 2024 và giai đoạn 2024 – 2026

Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh cơ bản thống nhất với kế hoạch vay, trả nợ vay năm 2024 và giai đoạn 2024-2026 theo đề nghị UBND tỉnh trình tại kỳ họp lần này, với một số nội dung như sau:

- Dự kiến kế hoạch vay của ngân sách địa phương giai đoạn 2024-2026 là 411,1 tỷ đồng (năm 2024 vay 11,1 tỷ đồng, năm 2025 vay 100 tỷ đồng, năm 2026 vay 300 tỷ đồng) để thực hiện các dự án: Dự án Hệ thống thu gom và xử lý nước thải thành phố Tây Ninh - giai đoạn 1: 11,1 tỷ đồng; Dự án Hạ tầng đô thị thích ứng Biến đổi khí hậu thị trấn Gò Dầu: 400 tỷ đồng. Nguồn vay từ vay lại nguồn Chính phủ vay vốn nước ngoài (ADB, IDA, AID).

- Trả nợ gốc vay trong giai đoạn là 18,5 tỷ đồng, bình quân là 6,2 tỷ đồng/năm.

- Tổng dư nợ cuối kỳ: 478,4 tỷ đồng (bằng 14,8% mức dư nợ tối đa của ngân sách địa phương theo quy định)

Việc xây dựng kế hoạch vay, trả nợ vay đảm bảo không vượt mức dư nợ vay tối đa theo quy định của Luật Ngân sách nhà nước năm 2015 (*không vượt quá 30% số thu ngân sách được hưởng theo phân cấp*), vay để bù đắp bội chi ngân sách, phục vụ nhu cầu, nhiệm vụ chi đầu tư phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh.

2.4 Về Báo cáo tình hình thực hiện kế hoạch tài chính năm 2023 và dự kiến kế hoạch tài chính năm 2024 của các Quỹ tài chính nhà nước ngoài ngân sách do tỉnh quản lý

Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh thống nhất với nội dung Báo cáo của UBND tỉnh.

Hiện nay, trên địa bàn tỉnh có 14 Quỹ tài chính nhà nước ngoài ngân sách do tỉnh quản lý³, trong đó 08 Quỹ tài chính nhà nước có nguồn vốn hình thành từ ngân sách cấp và hỗ trợ khác theo quy định, 06 Quỹ tài chính nhà nước có nguồn vốn được hình thành từ nguồn thu đóng góp và vận động theo quy định. Nhìn chung, các Quỹ tài chính nhà nước năm 2023 được thực hiện cơ bản bám sát kế hoạch tài chính đã được phê duyệt, đảm bảo theo đúng điều lệ, quy chế, quy định quản lý tài chính; kế hoạch tài chính năm 2024 được xây dựng trên cơ sở đánh giá kết quả thực hiện kế hoạch tài chính năm 2023 và dự kiến thực hiện mục tiêu, nhiệm vụ của các Quỹ tài chính nhà nước năm 2024, đảm bảo nguyên tắc bảo tồn và phát triển nguồn vốn.

Tuy nhiên, năm 2023 tình hình kinh tế, chính trị thế giới biến động phức tạp, khó lường, doanh nghiệp trong tỉnh phần lớn là doanh nghiệp nhỏ, dễ bị tổn thương bởi các yếu tố rủi ro, do đó kết quả sử dụng nguồn vốn của một số Quỹ chưa đạt kế hoạch trong năm; dự kiến tổng sử dụng nguồn vốn trong năm 2024 còn thấp (638.603 triệu đồng).

Trong điều hành kế hoạch tài chính năm 2024, đề nghị UBND tỉnh tiếp tục chỉ đạo nâng cao hiệu quả hoạt động, có giải pháp quản lý và tăng cường khả năng sử dụng nguồn vốn của các Quỹ tài chính nhà nước, phát huy nguồn lực tài chính hiện có để đóng góp thiết thực cho sự phát triển kinh tế - xã hội của địa phương, đồng thời kịp thời tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện; chỉ đạo các đơn vị quản lý Quỹ tăng cường tiếp cận các dự án, các nhà đầu tư, các dự án vay vốn phải bảo đảm mang lại hiệu quả, quản lý sử dụng các Quỹ phải đảm bảo chặt chẽ và công khai theo quy định.

Trên đây là Báo cáo thẩm tra của Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh về dự thảo Nghị quyết về dự toán NSNN trên địa bàn, thu, chi ngân sách địa phương năm 2024, dự thảo Nghị quyết về phê chuẩn phân bổ ngân sách địa phương năm 2024; Báo cáo tình hình ước thực hiện ngân sách nhà nước năm 2023 và dự toán ngân sách nhà nước năm 2024; Báo cáo Kế hoạch tài chính - ngân sách nhà nước 03 năm 2024-2026; Báo cáo tình hình thực hiện kế hoạch tài chính năm 2023 và dự kiến kế hoạch tài chính năm 2024 của các Quỹ tài chính nhà nước ngoài ngân sách do tỉnh quản lý.

Kính trình HĐND tỉnh khóa X, Kỳ họp thứ 10 xem xét, quyết định./.

Mph
Nơi nhận:

- Đại biểu HĐND tỉnh;
- Khách mời dự kỳ họp;
- LĐ, CVVP.ĐDBQH và HĐND tỉnh;
- Lưu: VT, VP ĐDBQH và HĐND tỉnh.

**TM. BAN KINH TẾ - NGÂN SÁCH
TRƯỞNG BAN**

Mph
Nguyễn Thị Yên Mai

³ (1) Quỹ Đầu tư phát triển; (2) Quỹ Phát triển đất; (3) Quỹ Hỗ trợ phát triển hợp tác xã; (4) Quỹ Bảo vệ môi trường; (5) Quỹ Phòng, chống thiên tai; (6) Quỹ Bảo vệ và phát triển rừng; (7) Quỹ Khám chữa bệnh cho người nghèo; (8) Quỹ Đền ơn đáp nghĩa; (9) Quỹ Bảo trợ trẻ em; (10) Quỹ Nạn nhân chất độc da cam; (11) Quỹ Vì người nghèo; (12) Quỹ Bảo trợ xã Hội; (13) Quỹ Hỗ trợ nông dân; (14) Quỹ phòng, chống tội phạm tình.